

[Lembourn.]

gælder bygningssynets formand, som jo er født formand. Dette ønske, som blev fremsat fra konservativ side, er begrundet i, at det er et normalt princip i institutioner og råd, som skal foretage æstetiske afgørelser, at der bliver mulighed for, at nye synspunkter inden for de æstetiske områder kan blive repræsenteret, og jeg har forstået det sådan, at denne rotation samtidig skal foregå sådan, at man ikke mister kontinuiteten i bygningssynets arbejde.

De ændringsforslag, som socialistisk folkeparti har stillet, må jeg tilråde at stemme imod. Jeg tror, at socialistisk folkeparti har gjort sig skyldig i en fejltagelse med hensyn til, hvorfor venstre og det konservative folkeparti ønskede ejerne og brugerne repræsenteret i bygningssynet. Det er ikke alene for at beskytte ejendomsretten, men også for at gøre bygningsfredningssagen populær. Hvis man formulerer en bygningsfredningslov sådan, at de, der ejer og bruger de fredede ejendomme, føler, at loven er rettet imod dem, bliver det umuligt at gennemføre en bygningsfredning; kun hvis det kan ske i samarbejde mellem ejerne og brugerne og bygningssynet, bliver bygningsfredningssagen så populær, at den kan realiseres.

Vi kan altså ikke stemme for disse ændringsforslag, men kan anbefale, at stemme for de af kulturministeren foreslåede ændringer.

Svend Haugaard: Det er helt afgjort i samfundets interesse, at det størst mulige antal historisk og æstetisk værdifulde bygninger bliver fredet og dermed sikret bevarelse. Det er også helt klart, at der må herske ret stramme regler, så en eventuelt uforstående ejer ikke kan tilsidesætte fredningens interesser, og det krav mener jeg bliver helt opfyldt med det foreliggende lovforslag. På den anden side kan en fredningssag se forskellig ud, når den ses fra det særlige bygningssyns, og når den ses fra ejers synspunkt.

Da fredningsbestemmelserne er ret stramme, hvad jeg er enig i at de skal være, er det rimeligt, at ejere og brugere af fredede ejendomme, som det nu sker, bliver repræsenteret i det besluttende udvalg. Jeg føler mig overbevist om, at denne nyordning vil give bedre forståelse mellem frednings-

myndighederne og dem, der i det daglige forvalter de fredede bygninger. Dermed opnås også, tror jeg, det meget vigtige at sikre fredningens gode omdømme i befolkningen.

Der kunne fortsat landet over rejses mange særdeles velbegrundede frednings-sager, blot vi havde de nødvendige økonomiske midler; fredningsbestemmelserne og de dermed følgende krav om bevaring og vedligeholdelse af en bygning kan i mange tilfælde være en betydelig økonomisk belastning og vil blive det yderligere med den stigende prisforskel på maskinelt og håndudført arbejde. Det er rimeligt, at samfundet i stigende grad er med til at afholde de udgifter, som fredningsbestemmelserne medfører. Jeg tvivler på, at det i loven afsatte beløb på langt nær er tilstrækkeligt hertil foruden til de mange særdeles velbegrundede nye fredninger. Der vil antagelig hurtigt blive brug for lovens revisionsbestemmelse, § 16, stk. 3, angående beløbets størrelse, foruden for udnyttelse af mulighederne for bevilling af beløb på de årlige finanslove.

Som helhed kan jeg imidlertid anbefale lovforslaget med de af ministeren stillede ændringsforslag, hvorimod jeg må afvise mindretallets ændringsforslag og anbefale at stemme herimod.

Jeg føler i øvrigt trang til at sige ministeren tak for den, synes jeg, store forhandlingsvillighed, han har udvist i denne sag.

Poul Dam: Jeg kan straks erklære mig uenig med hr. Svend Haugaard, der sluttede med at takke ministeren for hans forhandlingsvenlighed. Jeg skal ikke betvivle den forhandlingsvenlighed, jeg mener bare ikke, der har været noget at takke for i dette tilfælde. Jeg mener nemlig, at der undervejs er sket ændringer i lovforslaget, ganske særlig når man sammenligner med lovforslaget fra sidste år, som har forflygtiget forslaget.

Hr. Per Møller nævnte, at der måtte tages et dobbelthensyn ved denne lovgivning, dels et hensyn til de nationale, historiske, kunstneriske værdier, dels et hensyn til ejerne. Jeg forstår ikke helt, hvorfor det så skulle være nødvendigt at gennemføre en strammere lovgivning, en mere ejervenlig lovgivning, end den, der blev gennemført i 1918 under aktiv medvirken af de konservative og venstre. Det var i samlingen